

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRÁLYI FELSÉG.
INEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Kedden 25. Oktoberben 1791.

A' Legyek és Balhák az Elyséumban.

Ezek az ötsmány, alkalmatlan, őrztátlan, sun-
nvogó, halgató, vért szívó, tökéletlen fekete
köntösű állatotskák, köránt sem minden ok nélkül
laknak a' Felső-világon az emberek társaságában!
Ezek a' leg-titkosabb Politikusok a' Hóld alatt!
Ezek szüntelen halgatnak; de nem azért, mintha
minden *Europai* Nyelvet nem tudnának, hanem tsak
azért teszik magokat Süket Némákká, hogy máso-
kat annál bítrabban, annál közelebbről, és annál
békelsévesebben halgathassanak. A' *Balha* a' leg-
első Ministerek' parókjokban, a' leg-vitézebb fő Ve-
zéreknek gallérjokban leselkedik, 's éjjel nappal e-
zekkel van; — az őrztátlan *Légy* a' Fejedelmek
asztalánál-is meg-jelenik; sőt már az *Szeleket* a'
Konyhán előre meg-köszölgatta, 's jói tudja mellyik

sós, mellyik sótalan. Gyakran az ételt kísérő Királyi Vitézeknek fejekre szálva maga kíséri-bé az eledelket a Királyi asztalra, 's már jól lakva halgatja mit beszélnek. A' Templomba-is el-megy a' *Balha*, és minekutánna az Oltár körül forgalódó Papok között mindent ki-spionérozott volna, a' leg főbb Hertzeg-Aszfzonnnyal megy a' Fejedelmek asztalához ebédre; 's midőn az egész Udvar elzi a' Soba-sóttet, ő egy szép ártatlan Hertzeg Aszfzonnnyak leg-drágább vérét dobézojja, 's ott vág eret, a' hol tettik, Atkozott két kis állat ez a' Felsővilágon! — Tsak egy mellerséget vagy Tudományt mondjan nékem valaki, a' mellybe már magát ez a' két állat belé ne elegyítette volna. A' *Légy* az Ispotályokat őszye járja — a' betegek' *Pulsusait* meg-tapogatja; eret vág, köppöjez. A' Doktor *Præscriptiojára* rá száll, azt vizsgálja: az Inással a' Patikába megy, ott az Orvosáágokat előre meg-köszölgatja, haza megy, a' beteget fel-serkenti, 's mint a' Doktorok tselkekeznek, előtte is az orvoslá-gát még egyszer meg-köszölván, *appetitust* tsinál annak bé vételére; meg vizsgálja a' betegeknek éjjeli székeket — egy szóval, mindent tselkekelzik. Ki mondja hát hogy a' *Légy* nem Doktor és Kézi Orvos? A' *Légy* már a' Zsidó irásokat, egy *punktum* helyett kettőt 's hármát tévén, sokszor el-változtatta, 's más értelmet adott a' szóknak. Ő irást magyarázó, ő Doktor, Patikáros, Mészáros, Kofa, Vésáros, hün-varró, minden ezen a' Világon. Ez a' két állat mindenütt jelen van az emberek társaságában; ezek előtt ők mindent bátran beszélle-nek, olvasnak, irnak, 's nem tudják, hogy ezek mindenhez értenek, mindent hallanak és tudnak az egész Világon.

Septembernek 25-dikétől fogva Oktobernek 25-dikéig 6,677,889,955,443,321 *Batalion Balha*, és 9,990,000,000,531,284,000 *Svadrom Légy* érkezett-le az *Elyséumba*, és ezen Kies-mezőnek melegebb résziben taborba szálván, az *Europai* környülállások-ról így beszélgetnek:

„Egy Bétsi Balha. — Barátim! En jelen voltam még a' múlt héten Bétsben akkor, a' midőn ama kegyelmes, bölts Fejedelemnek II dik *Leopold*-nak Udvarában, az ő *Prágából* lett meg-érkezése után tsak hamar, minden idegen Fejedelmek Bétsben lakó Követjei és Ministerei meg-jelenének, és ezek között a' Frantzia Követ *Noailles* Ur is, ki II dik *Leopold*nak nem tsak a' maga Követtségbéli *Credentionállíjsát*, hanem ezzel edg-ütt a' Frantzia Király által meg-erősíteteit uj *Constituciój*it is az Orzágnak és Nemzetnek által adá, és régi Hivataltához fogá. E' pedig nem tsak Bétsben történt, hanem, a' mint az én útozó Barátim beszélték, egész *Europában* minden Fejedelmek' Udvarában e' képpen ment véghez. És már most, midőn a' Nemzet a' Királlyal egyet értve és meg-edgyezve fogta a' dolgot, van é valamelyik idegen Fejedelemnek egyenes jussa hozzá, hogy ezeknek dolgokhoz erőszakos kézzel nyulhalson? Már szinte elzendeje, hogy némelly Ujságírók, 's több más rövid látású *Politikusok* 50 — 60-ezerenként *maséroztatják* az idegen Sergeket a' Frantzia szélék felé, hogy ezen okos Nemzet ügyét a' *Márs* hadi Törvény-székén ítéljék; de az én útozó pajtásim ezen Sergek közül tsak egy *Markatányost* sem láttak. Hatalmasabb most a' békeféség, szeretet, és böltséfség *Istene Europában*, mint az égető, vért szomjuzó, pusztító, az emberiséget fene-állatok bőrébe ölteztető erőszakos *Márs Istene!* A' Békeféség a' Nemzetet szaporítja, gazdagítja, építi, 's boldogokká formálja; a' Szeretet ezeket egymással ölzve kaptsolja, és Atyafiakká teszi; a' Böltséfség, ez az egyenes úton járó Kotsis, mindent jó útra igazít. — Már régen gondolkoznak a' nagyobb ember szívü *Europai Fejedelmek*, már ki-dolgozta vala ama halhatatlan emlékezetü Frantzia fő Minister *Versennés*, miképpen kellefésék az *Europai* Keresztény Fejedelmek' egyet pennával és böltséfséggel ugy el-igazítani; hogy az emberek — a' Keresztény emberek, az egész Emberiségből ki-vezekeltető, Felbaráti vérben

U u n e

már

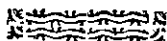

mártott Kardhoz nyúlni ne kénteleníttesenek. — Hogy a' magok Birodalmaikat boldogokká tehessék, 's tsendesen élhessenek. — Péter, Pállal, nem tudom miért ölzve vesztének, 's már én öljem azért a' magam esmeretlen, 's nékem soha semmit sem vétett Felebarátomat? Ez az én Légy *Filosofidm-mal* nem egyezhetik. Így volt pedig eddig a' Felső-világon az emberek társaságában. — Az igazság, bönsétség, kegyesség, és a' szeretet Isten-afszonya szült most egy Fejedelmet, ki a' maga Királyi pártzját kezébe vévén, az egész *Europában* vérengző *Mársat* meg-fenyittette, és fehéret le rakatta, a' békességet helyre állította, és azt kívánja, hogy a' tsendesség alatt, a' Nemzeteket boldogító kereskedés, szorgalmatosság, egyesség, szeretet, és békesség uralkodjék, nem tsak az ő Birodalmában, hanem egész *Europában*. — Ezért volt a' Török Békesség — ezért a' *Pillnitszi* Gyűlés — ezért lézen *Akhenben* egy Közöséges Fejedelmek Gyűlése és Tanátsa, melynek Fejének a' mi Kegyelmes Atyánk II dik *Leopold* mondatik lenni, hogy az egész *Europai* tsendesség ki dolgoztatván, mód találtassék, melly szerint minden Keresztény Fejedelmek, hadi népjeknek egy nevezetesebb részét le fegyverkeztetvén, egy örökké tartó békesség légyen *Europában*; és ezen dologban egész Német Ország, II dik *Leopold*, a' *Fruuszus* Király, és az *Orosz* Udvar ugy meg egyezettnek lenni tartatik, hogy a' Felső-világon lévő mostani emberek soha többé háborut nem fognak érni — a' belső tsendesség az igazság szor mértékén fog mindenütt méretni.

Párisi Légy. Be arany időkről beszélsz Barátom! de hát a' Testvér Testvérjének nem fogja ez után pártját? Igen ha jussa van a' párt fogásra; de nem különben; 's így is böltsefésséggel, nem erőszakos fegyverrel. — Minek előtte még az *Uj Constitutiót* el-fogadta volna a' *Francia* Király, egy *Ferentz* fő Hertzeggel beszélő *Bétsi* Gavallér azt elegyíti beszédje közli: „reményli a' Publikum, hogy Felsőéges Urunk, a' maga Húgának, a' *Francia*

tzia Királynénak fel-fogja venni ügyét., Gondolod é mit felelt erre ez a' bölds Hertzeg? *A' Statusnak nints Hüga; e' vala rá a' felelet. — P. L. Párisban,* sok részben az *Elyséumi Törvények* kezdetének fel-állani. Itt a' Királynak ez minden Titulusa: *Frantzia Király,* és már a' Felséget oda nem teszik; a' többi Gavallérokna pedig: *Monsieur,* az az *Ur;* melly az egész Orzággal, vagy Nemzettel, közönséges — és ha valaki az eddig vólt nagyobb Rangját meg-akarja tartani, nem tsak 2 annyi adót fizet mindenétől, mint mások, hanem sem Hadi, sem Polgári Tisztsegekre soha fei nem vétetethetik; még az idegen Udvaroknál lévő Frantzia Követek és Ministerek-is tsak az *Ur* Titulussal élnek. — A' Bétsi Frantzia Követet a' minap egy bizonyos Társaságban körül vévén némely Dámák, Frantzia Polgári hitében így kifirtetik vala: „Megvaljuk, hogy mi a' Követ Urat már most mint egy átalva szollittjuk meg azért, mivel tsak *Monsieur*-nak kellett szollittanunk; a' Markézi és Excellenziás nevezettel élni nem bátorkodunk. „*En,* felel a' Követ, *betsüllöm a' Rangot különböztető hangot másokban,* de azoknak reám való ruházását megbántás gyanánt tartom. — Midön ezen *Párisi Légy* Frantzia Orzágnak több efféle rendeléseiről már elúnta vólna beszélni, elé ugrék egy Királyi Udvarban nevededett Frantzia Balha, 's ilyen tsak nem képzelhetetlen jövendőket kezdé beszélni.

Akár mit mondjatok Barátim a' Frantzia tsendeségről, az előttem mind álom! Frantzia Országban még uj Zenebonák következnek. Meg haljátok minden órán, hogy a' Király a' Kompignei helyeken által Luxemburgban lézzen nem sokára, és idegen Fejedelmek szollván a' dologhoz, azt a' Közönséges Europai *Politziót,* mellynek *Firhangját* a' Frantziák le-szakasztották, helyre fogják állítani. Egyező *Plánumat* adnak a' Király és Nemzet eleibe, és tselekedniek kellett — mellyről tsak a' jövő *Isbrudriusban* is többet fogtak hallani. — Nem hijába lezisz *Akhomben,* vagy a' mint mások mondják,

Ják, *Koblentzen* a' 'Fejedelmek' gyűlése. Egy közönséges tsendefiségnek kelletik lenni egész Európában, és ezen Századnak utolsó tizedjében, és talám 1792 dikben, a' Kereszt vasra szoritott *Márs* örökös fogsága küldetik a' *Profoszhoz*. — Böltsen beszélt Barátom, mond a' *Brüszszeli Balha*; mert ezt mi is ugy tapasztaljuk *Belgiumban*, hogy a' közönséges békeféleg' magva már el van vetve, és bőv aratást ígér jövendőbe. Ebből a' Tartományból 's másuttan is sok *Frantziák* takaradnak vizsza *Hazáikba*, 's máig is takaradnak, látván, hogy a' külső *Hatalmaságok*, nem hogy *Frantzia Országra* ütnek, sőt minden felé békeféleg' munkálódnak. Máig is érkeznek ugyan ide némely *Hazájokból* ki kóborlott *Frantziák*, olyan üres reménységről tszálattva, hogy azok az *Austriai Sereg*ek, mellyek ajjanon *Belgium* felé útban vagynak, talám az ő segittségekre tartoznának, pedig ezek tsak az itt lévő *Magyar Katonaságot* fogják felváltani. — Itt egy tsunya történet is esett nem régeben a' *Katonaság* között. Egy *Izoros* utza vagyon *Brüszszelben*, mellyben többnyire mind a' *Vénus* feslett erkölcsű *Feslései* laknak; azért ezen utza éjjeli fegyveres vigyázókkal vagyon elálva, hogy a' *Katonaság* itt nyavallyát ne kapjon. Egy néhány *Oláh Gránátéros* (annak iratik a' *Staats Relatinak* 125 dik darabjában, a' *Brüszszeli Tudósításban*) által akarván oda menni, a' vigyázaton állott *Német gyalog Katonától* meg szóllittattak, és hogy nem engedelmeskedtek, e' tüzet adván reájok, lelőtt edgyet közüllök. Ezt meg tudván a' több *Magyar Gránátéroság*, lárma lett: öszve tódultak a' töltett fegyverrel lévő *Németek* is a' vigyázatokon, és rettenetes tüzelés és lárma lett a' két féle *Katonák* között. Egy néhány *Magyar Gránátéros* esett el, és egy *Tiszt* is; a' *Németek* közül is sok sebet kapott, és 3 el esett. — *Tsunyátska* ez a' *História!* de a' *Vénus* ölében szunnyadó *Bakhus*tól mit is várhatnánk sebbet?

Az *Antverpiai* Fellegvár el-árulóinak büntetések már meg-esett. Ennek *Komendánsa* Generál *Gavaux*, *Oberflájdinánt Szoldáres*, és *Inzsiner* Kapitány *Lány*, képekre nézve fel akasztattak, és jofzágaik *confiscáltattak*. Kapitány *Szack* infamiával *cafsáltatott*. A' *Hohér Inas* szakasztotta le *Köntöfse-hajtókáit* 's. t., *Kardját* el-törvén lába eleibe vetette, és 4 elztendei fogságra vitetett. A' többi meg-büntettek, *Oberster Háiden*, *Oberflájdinánt Jámetz*, *Frañner*, *Blotha*, *Vezer*, 5 *Al-Hadnagyok* 's mások, kisebb büntetést kaptanak.

Egy *Berlini* 'Sidó *Kalmár*, egy *Párisi* 'Sidó *Kalmár* *Baráttjától* vett ezen hón. 11-dikén *Levelet*; melly így kezdődik: „*Hálá légyen a' Jehová-nak!* A' mi *szabadulásunknak* napja közelget, mely meg-vagyon irva 's. t. (itt tsak nem a' fél *Ó-Telamentomat* tizítálja) Egy szóval: a' múlt *Szeredai Gyűlésben* a' *Nemzeti gyűlés* el-végzette, és a' *Király* is meg-petsétlette, hogy minden *Frantzia Országban* lévő 'Sidók, minden ki-kötés nélkül *Polgári jussal* ajándékoztattak-meg. *Házskot*, *Templo-mokat* vehstnek, épithetnek, *Vallások*at gyakarolhatják *szabadon* és nyilván 's. t. — Már most a' *Frantzia* 'Sidók *Fájetto* és *Bailly* *Urakot*, az ő nagyobb párt fogóit, az *Isten* vállasztott emberének nevezik, és *Moses* után tefzik.

Felső-Világbéli elegyes jegyzések.

Azt tudjuk a' szélekről jött *Tudósításokból*, hogy *hoszszan* az *Una* vize mellett lévő *Vároknak* *viszfa-adások* már ezen hónapnak 6 dikán el-kezdődött vala. *Szabáts* leg-utoljára fog *viszfa* adani; és ezzel a' *Szisztovi Békeesség* kötéel egészfzen tellyesfittetik egészfzen *Khotzim Várának* *viszfa-adásáig*. *Khotzim* és *Bender* *Várainak* egészfzen le-ron-tatását, és soha fel-nem épittetését annál nagyobb kívánnya az *Orosz Udvar*, mennél bizonyosabb az, hogy a' *Dnister* vizén való *szabad hajókázás* már a' *Békeesség* előljáró *punktumaiban* keményen meg-állit-

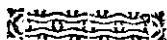
állítottatott. — — Már a' F. Ts. Királyi Generál Komandó *Zemlinben* vagyon. A' Táborig Kantzelláriának egy része útoz Béts-felé, és a' Táborig Posta hivatal-is minden órán fel-költözik ide. — Ezen hónapnak 10-dikén még nem adattatott vala által *Belgrád*; mivel az ezt által vejendő Török Biztos meg nem érkezett vala, hol a' miéink az által adásra már 4-dikben kézzen valának, és a' Belgrádi nem edgyesült Görög Püspök-is *Popovits* Dénes Ur, kit *Budai* Püspöknek tétettettnek lenni már jrtunk vala, a' múlt héten fel érkezett Budára.

Ama hires vólt Belgrádi Basa *Deli Akhmet*, kit egész *Servia* olly nagyon kedvel vala, *Niszába* indúlt nem régiben, az ott lévő Basának látogatására, ki most Belgrádi Igazgatónak neveztetett a' Portától. Ez itt egész betsülettel és tisztelettel fogadtatott és vendégeltetett; de szerentsétlenül indul el innen; mert el indulásakor egy titkos halálos lövést kapá a' szegény *Deli Akhmet*, és midén leesett vólna, sok Törökök szaladván hozzá, fejét vevék. — Ezen vólt Belgrádi Basával igen sok Törökök lévén, ennek halálára olly nagy zenebona támoda *Niszába*, hogy maga is az ott lévő Basa kéntelenítették a' Várban bé-zárkozni, és a' Törökök közzül 200 an maradának halva a' tsata piattzán. A' zenebona még máig-is foly itt, és bizonyoson ez az oka, hogy Belgrád Várának által vévése illy későre maradott. — — Az az ujj Basa, nevére nézve *Hafsán Basa*, ki most Belgrádba jövendő, egy gazdag, Politikus, tanúlt, nyájos, és betsületes embernek lenni mondatik, 's egy Szúltán Hertzeg Kisafszonyt tart Feleségül.

Bukoreftből Oktob. 2 dikán azt irják, hogy az Oroszokkal lejendő Porta Békességének ki határozására már Sept. 27 dikén meg'érkeztenek vala *Husba* a' Török Követek; de magokkal egy *Pellis* forma nyavallvát hozván, hogy H. *Potemkim* a' szegény *Moldvaikat* ettől meg'óltalmazhassa, a' Helységtől távol, valami *Lazarét* forma házokat építettett nekik, és ott tartja őket külön,

Varsoból azt a Tudósítást vészszük, hogy nem régiben az ott lévő *Svéd Követ Engelstrom* Urnak egy gyermeke szülötván, maga vala a' Lengyel Király a' Kereszt Atya, és a' Király Testvére, egy fő Hertzeg asszony a' Kereszt Anya — mely első példa Lengyel Országban, hogy egy Rom. *Katholikus* egy ugy nevezett *Protestánsnak* gyermekét Keresztelttse.

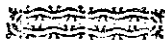
Buda. — Vége van a' *Budai* és *Pesti* T. T. Zsinatnak. — Az *Augustai* Vallásietelen lévő *Evangyélikusoknak* pedig, ma vala XVII dik 's egyszersmind utolsó Ülések: melyben, az előbbeni ülésekben meg-állított végzéseik (Kánonok) fel-olvasattak, 's a' Zsinat' tulajdonképpen való Tagjainak Al-írásaik által meg-erősítették. Ez után nyöltz rendbéli Deputátziók rendeltettek-ki a' végre, hogy a' Zsinat' tiszteletét 's köszönetét vinnék-meg: Ő Ts. 's Kir. Felségéhez; Náadorispány Ő Kir. Fő Hertzegségéhez; H. *Koburghoz*; Primás Ő Eminentziájához; *Almásy* Ő Exc. jához; Gróf *Teleky* Josef Ő Nagyságához; és *Pest* Városa Magisztrátusához. M. *Balog* Péter *Torontáli* Fő-ispány; *Tek. Juszt* Thúrótz *Vármegyei* Vitze Ispány; *Tiszt. Crudi* *Posoni* Prédikátor; és *T. Teschedik* *Szarvasi* Prédikátor Urak fognak Ő Felsége idvezlésére 's a' Kánonok bé-nyújtása végett Bétsbe fel menni. — A' Deputátziók ki-rendelése után, egy szép Deák beszédet tartott a' Zsinat M. Elölülője, mellyben az Isteni Felség kegyelmét 's a' Király jóvoltát áldotta; meg-köszönte egyszersmind a' Kir. Biztos Ur' békéséges tőrését. Kevés, de hathatós szókkal nyilatkoztattak *G. Brunzvik.* Ő Exja, a' Kir. Biztonságból vett örömet. Végtere Besztertze *Bányai* Superintendens, Fő Tiszt. *Szinovitz* Ur mondott egy Deák Beszédet, és egy rövid Imádságot, mellyel vége lett (igy fejezi ki magát a' Levél Iró) régen ohajtott valóban mássa nélkül való, Magyar Egyházi Közönséges Gyülésünknek.

„Megjegyzésre méltó az Aug. Vallásu Evangyélíkusok Zsinatjának nagy lelküisége, melly szerint, midőn a' Zsinatban arról volna a' szó, hogy a' Közönséges Ekklesiái költségekre egy különös *Cassát* kellene fel-állítani; magok, a' jelen lévő Deputátus Urak, azonnal 40-ezer forintokat ajánlának közön kézen ezen *Cassába*; némelly Kerületnek Deputátusai pedig azt ígérék, hogy erről ott-hon fognak gondolkozni. — — Az Ország *Birdja* 16-dikban, az Ország *Primásza* pedig 17-dikben *Budáról* Béts-felé indultanak.

Pestről Okt. 18-dikán. „Öt esztendőktől fogva harmadik áldozatja leve itten a' múlt Vasárnap annak a' botrányoztató és szív rontó Játéknak, melyét *Hetznek* neveznek. Történt t. i. hogy minckutánna darab ideig 16 háton ingerlett volna a' *Hetz* Mester egy vad ökröt; le-szállott annakutánna lováról, 's gyalog akart remeket adni az ökörnek a' gyon-szurásában. De az ökör adott ez úttal remeket a' szurásban. — Előbb kéttzer fel-vetette a' *Hetz*-Mestert: kit-is már holttnak gondoltak lenni a' Nézők: midőn ismét fel-tápázkodott az, 's térdjére fel-állott. Ezt látván az ökör, néki szaladt, 's olly öklelést tett rajta, hogy mint egy 24 óra múlva, nagy kínok között ki-szakadt a' Lélek belőle.

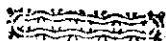
Erdély. — A' Jésuiták' el-töröltetésekor a' T. P. Piáristákra bizta vala N. bődlog emlékezetiü édes Anyánk *M. Theresia* a' *Kolosvári* Akadémiát; most bizonyos tekiatetekből ki-akarták ezt a' T. P. Piáristák kezéből mozdítani. Ezek a' Felséges Udvarhoz folyamodván, Kegyelmes Királyi válofst nyertenek.

Torda 13 dik Oktob. — Közlöm már most az Urral
M. L. B. M. Gy. M. Kemény Samuél Ur ó Ngá-
nak azon két emlékezetes Beszédeit, mellyeket
mondott Tordán Fő Ispanyi bé iktatásának pom-
pás Napján 28 dik Sept.

Méltóságos Gróf Installator Commissarius Urak!

Valtoznak az esztendők, 's a' mindennel köz-
változandóságnak hol keserves siralmat, hol érzé-
keny örömet okozó sorsa szerint változik az Orzá-
gok kormányozásának állapotja is. Tapasztalta e-
zen változandóságnak sorsát Édes Hazánk, 's ab-
ban annak nem megvethető része ezen Nemes Tor-
da Vármegye-is. Elszakasztatott vala ugyan is en-
nek két ugyan azon Szülékek vérekből származott
két ös testvérekhez méltán hasonlítható két Nemes
Kerülte egy mástól; ki szakasztatott vala a' Nemes
Vármegyének nevet ajándékozott Anya Város, a'
nevet megtartott N Felső Kerületből; meg-fosztá-
tott vala az egész Megye törvényes Fejétől, 's tör-
vényes Tiszt-viselőitől. Siralmas sorsa vala ez a'
változandóságnak minden érzékeny szívű Hazafi e-
lőtt: de keves ideig tartván ezen Hazafii keservek-
nek ideje, minden igaz Hazafit érzékeny öröme
ölytönöző sorsa fordula ismét a' változandóságnak
meg-másolhatatlan Törvénye szerint édes Hazánk-
nak is elé. Meg hitta ugyan is ditsőségesen uralko-
dott néhai h. e. II dik JOSEF Tsászár, még életé-
ben minden Törvényeinkel ellenkező Rendeléseit,
's erőtlenekké tette azokat. Hellyben hagyta bol-
dogúlt Kedves Testvér Bátyjának ezen Szemben-tü-
nő maga meg tagadásával esett, 's tsak ez egyért-
is örök betset érdemlő meg hívását, szerentsés ural-
kodásának kezdetén ditsőségesen uralkodó Kegyel-
mes Fejedelmünk is, 's Kormányozásának Törvé-
nyeink sinor mértékéhez alkalmaztatását, Királlyi
Levelében meg ígérte. Teljesíteni is kezdette min-
gyárt ígérte, a' midőn az elszakasztott vagy más-
al lett egyesítésekkel neveket is el-vezített N. Vár-
megyé.

megyéket Ősi törvényes tettekre vizsgálta; a' Tisztviselők választásához volt törvényes jussukat helyre állította; magát törvényesen meg koronáztat-
ta; Ország Gyűlését hirdettetett, abban édes Ha-
zánknak minden Törvényeinknek megtartásáról, 's
régii törvényes állapotunkra vizsgálta ténylegünk-
ről hírt le-tette, 's több más Törvényeinkkel egyező
Kegyelmes Rendeléseket is tett. Érzette N. Várme-
gyénk-is az ő Felsége mindeneket a' régi törvényes
lábra téríteni kezdett boldog Kormányozásának ked-
ves Gyümöltseit, a' midőn törvényes ősi tette
lett vizsgálta ténylegével, a' Közönséges Gyűléseknek-is
szabados tarthatását szemlélte, magának törvényes
Tisztviselőket választott; a' Filiális Székek törvé-
nyes hatalmának gyakorlását örömmel tapasztalta;
Ország Gyűlésére Követeket nevezhetett; érzi ma
ujjabban, midőn az én tsekély személyemben a'
Királyi általam soha eléggé meg nem hálálható Ke-
gyelemnek hozzájárulásával, törvényes Fő Ispán-
nyát, a Méltóságos Gróf Intellator Commissarius
Urak által, ősi szokásunk szerint bé iktattatni szem-
léli. —

En is azért nem csak a' N. Vármegye törvényes
Kormányozásának a' máinapon helyre-állását védeni
fel, hanem ezen napot, mint ezen Nms Vármegye,
tsorbát szenvedett törvényes szabadsága fel derült
hajnalát úgy tekintvén, mellynek folytában ezen
N. Vármegye ősi Törvényeivel, és Szabadságaival
szabados, és állandó élhetésnek fényes déli pontjára
juthat, a' jelen lévőknek, és következőknek
öszve kaptólásokból fundamentomos kettős örömet
érzek hazafüi indulattal burgó szivemben.

Végzetellen Kegyelmi Istenünk után, Felséges
Uralkodónk egyedül az, kitől ezen meg betölhe-
tetlen jó, mellynek rész szerint birtokában vagyunk,
és a' mellynek tellyes elnyerésére, e' máii nap sza-
bad utat nyit, reánk ki-áradott, és a' kinek Ke-
gyelmessége, tsalhatatlan reménységgel el-tölt az
iránt, hogy ezen jónak szabados élésével nem soká-
ra bé-elégitetünk.

Azt a' Fő Uralkodót azért, ki az Uralkodóknak is Ura, ezen Mennyei ajándékáért imádom. Felsőges Uralkodónknak pedig inkább ezen N. Vármegye törvényes Igazgatásának kegyelmes helyre állításáért, hogy sem tsekélységemnek ezen N. Vármegye törvényes igazgatására kegyelmesen lett ki-nevezéséért (noha ennek minden betsét is mind meg-esmélni, mind meg-betsülni tudom is akarom is) örökös háládatossággal áldozom.

Excellentziádba, és a' Mgos Gróf Urba is pe-dig, kiknek Méltóságos, és előttem meg betsülhe-tellen érdemü személyekben ezen N. Vármegye Fő Igazgatására rendelt Hivatalomban, tiszteletre méltó Bé-iktató Mgos Biztosokat tisztelek, Mgos és Eleiktől örökösített Méltóságokon, és ezen Méltó-ságnak meg különböztetett tulajdon érdemeikkel, bővebb meg nemelésén kivül, én ezt a' szerentsés szövevtséget is örömmel tisztelvén, melly Excellen-tziádat, és a' Mgos Gróf Urat, hozzám a' vér-ség julsán tsatollya, nem lehet hogy mind Excel-len-tziádra, ugy a' M. Gr. Urra nézve is kétszeresen ne örvendezzek. De egyszersmind nem lehet az is, hogy ezen örömem érzése, és ki fejezése mellett, azon alázatos tartozásomat is Excellen-tziádnak, és a' Méltóságos Gr. Urnak bé ne mutassam, mellyre engemet a' vett jóknak meg esmérésekhez, 's visz-on-taglásokhoz szoktatott indulatim közeleznek. Rö-vid, de bőv értelmü ki jelentéssel, 's igérettel aján-lom azért mind Exc. ádnak, mind a' Mgos Gróf Urnak maga tellyes erejében, mind készségemet, mind munkás igyekezetemet, mellyekkel Excellen-tziához, és a' Mgos Gróf Urhoz viseltetö örökös tiszteletemet valóságosíthatom.

A' T. N. Vármegyére nézve pedig örömem ki-fejtését, és a' köz-jónak munkálódását tárgyazó szives kívánságaimat, 's igyekezetemet, egy kevés ideig fenn-hagyván, nintsen már talám egyéb há-trá, hanem hogy a' T. N. Vármegye érdemes Törjai körül kit kit hívják-ki azon hozzám viseltetö köl-tsönös szeretetre, mellynek viszonyítását magamnak változhatatlan törvényül tettem, és hogy azon Tör-vcuy vezérlésén meg maradok, álhata-toson igérem.

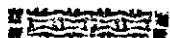

Torda 13-dik Sept. — „Negyed naptól fogva kellemetes melegek, majd a' nyáriakhoz közelitők kezdtek járni, tsak hives de nem hóharmatos hideg éttzakákkal. Ez az idő járása igen közönséges leve Erdélyben, de a' Szöllő hegyekre nézve szinte késő, mert a' már néhány izben le esett vastag hóharmat, még a' leg magassabb Szöllő-hegyeken is által menvén, meg sanyargatta, és már vagy igen keveset, vagy semmit sem érlelheti. Savanyun találta a' hóharmat az Erdélyi Szöllő hegyeket még a' javait is minden felé; az édes és kellemetes bortól az idén el bűtszutatott. Még a' leg-híresebb helyekről való tudósítások is a' másfzorihoz képest fokkal alább való lével biztatnak. — Csak nem akar szolgálni a' vető idő. A' minapi nedves hives időben a' mi igen keveset vethettek, attól fogva hallgat ismét a' szántó földön a' munka. A' föld kemény mint az értz, foházkodik a' mag-veő, reménysége meg-tsökkent, telik a' mag-vetésnek ideje, és soha talám ilyenkor olly kevés zöld vetés a' mezőkön nem láttatott. De nem rövidlek az Mindeghatóknak karjai. Hát ha fagy alá vetni leg áldottabb léfzen. — A' *Bágyonhoz, Egerbegyhez, Tövishez* tartozó hazabéli Katonaság két héttel ez előtt érkezék-meg ohajtott háza népihez; Oberflájd. *Bara* Urnak igazgatása alatt; mert ez előtti Rendben, és akkori Oberflájdinanti hivatalban itten kevés ideig mulatott Kedves Gróf *Nemes*, az után a' Világon el-híresedett vitézségének kofzoruját, bár ha tsak egy lépéssel, u. m. az Oberfleri Rangal nemelítvén, most már oda bé Sepfi-Szent-Györgyön helyhezette lakó-szállását. — A' *Splényi* Regementjének egy Batalionja a' múlt héten költözék által az Aranyoson Gerendnél, melly is későnek tartván a' hidason való hofzfas által költözödést, 15 szekerekkel által köté hadi módra az Aranyast, és tsak hamar azon által takaródék. Egy része ennek, nevezetesen a' *Stab*, Kolosvárra bé is szállott. Még ez a' vidék vár-többet is körül ma holnap meg-telepedni. — Éppen a' máj Kurirban olvas-
ván,

ván, a' *Szisztóvi* Békeféség kötő Ministereknek a' Török Portától mindennapon osztogatott napszám pénzről, és annak szép Summájáról, ennek alkalmatosságával kívántam jelenteni azt, a' mit egy szavá bé-vehető hadi Tisztól kevés napokkal ez előtt ugy, mint bizonyos tudósítást, hallottam Nemes Magyar Orzágnak ugyan ott meg jelent Követjéről Gr. *Eszterházi*ról, hogy ez a' Nagy Hazafiú, az ő számára-is a' Portától mindennapon ki-szakasztott napszám pénzt, melly naponként 500 forint vala, egyzer-is el nem vette, magát tisztelteségesen mentvén a' magáénak elégségével. Emlékezetre méltó és a' pénznek szerelmétől üress nemes meg-tartozkodás, mellyet tudtomra, tsuda, hogy eddig az Ujságok nem hirdettek. A' kik régen *Delphiben* áldozatot vittek ajándékban, egy falatig magok ették-meg. Az honnan példa-beszéd volt a' régi Görögöknél: *Cerne Delphis immolata vesci*. Mely igen meg betsülhetetlen Virtus hát a' Magyaroknak nagy Követjében, Gr. *Eszterházi*ban, hogy nemes es győzhetetlen meg-tartozkodással meg-vetette azt az áldozatot, vagy ajándékot, mellyet egészfzen meg-ett az, a' ki adni kívánta.]

Utolsó jegyzések.

Nagy Vendégekhez tart számat *Béts* a' jövő Farsángra. Hertzeg *Potemkin*nak már szállása valyon Bétsben. — A' Török Követnek szállását kélik a' *Leopold* Városban. — A' Kolonai Választó Papi Fejedelem ide váratik. — Most pedig ujra az a' hír kezdett szárnyálni, hogy a' Pruzsiszusz Király a' Korona Hertzeggel együtt Bétsbe jöne a' Farsángra, és a' Spanyol Királyról-is ezt hirdetik, ki szándékoznék egy néhány hónapokig Bétsben mulatni. — A' Ts. Kir. két Talmátsok, *Stürmer* és *Smid*, az ő Felsője parantsolatjára *Sumlába* menenek a' *Bétsbe* jövő Török Követ eleibe, hogy ide kilirjék. — Azt beszélik Bétsben, hogy G. *Pály* Károly Ur ő Exja a' maga jöszágait *Baró Vetzlar*nak 10 ezrtendőkre *Pačumba* adta volna. — 12

Udvari *Kurírok* vagynak már bé-véve, kik olyan Köntösben fognak járni, a' millyenbe tettik, és csak a' Komány-székekhez hordoznak Leveleket Bétsből; és titkon fognak járni. A' nagyobb Kurírok 6-an léfznek; kik a' külső Udvarokhoz küldötnek Kapitányi Rangal — de titkon. — Itt 6 naptól fogva éjjel nappal esik az első.

Tudósítás.

Pesten a' Váti uttzában, Suttér házában, Lindauer János Könyv-árosnál, a' következő új Könyvetskék, avagy Futó Darabok találhatók:

Valéria és Scipio: avagy a' *Toskánai Vátozások*. Egy szép és tanulságos Történet. 20 kr.

A' Nemes Magyar Nemzethez rövid emlékeztető Beszéd, mellyben meg mutattatik, hogy Magyar Országban lehet, 's kell is a' *Magyar Nyelvet* és a' Magyar Tanításokat fel állítani, és hogy az Univerzitásnak Pest leg-jobb Helye. 15 kr.

Második *Leopold Tsázárnak* és Királyunknak, ő Felségének Rendelése a' Magyar Országban lévő Vallásokról. Szent András' Havának 7-dik napján, 1790. 7 kr.

Az Anglus és Magyar Igazgatásnak (országlásnak) Egybenvetése. 15 kr.

Prokurátor Simon és Vinkler a' más Világon. 15. kr.

A' jó Magyarhoz: Versek. 7 kr.

Magyar és Erdély Országuk rövid Ismértete. 51 kr.

Egy Plébánusnak a' Bőjtről rövid Kiss Elméltedése. 18 kr.